

Svaki drugi osiguranik izabire HRMOD za isplatu mirovine

U prvi su se stup vratili osiguranici koji su prosjeku imali 101.000 kuna na računu o obveznom mirovinskom fondu

Objavio **Marijana Matković** - 28.10.2021 u 17:56

Gledajući od početka 2021. godine, podaci Regosa pokazuju da se u prvi mirovinski stup, odnosno sustav generacijske solidarnosti, vratilo oko 62 posto sredstava koja su uštedena u drugom stupu, što znači da je bila riječ o umirovljenicima koji su izabrali povratak u sustav generacijske solidarnosti, kao da nikad nisu štedjeli u drugom stupu. Oko 24 posto sredstava usmjereno je prema MOD-ovima, a ostatak su sredstva preminulih korisnika isplaćena nasljednicima, kaže **Renata Gecan Milek**, ravnateljica **Hrvatskog mirovinskog osiguravajućeg društva** (HRMOD), novog mirovinskog osiguravajućeg društva.

“Iz statistike koju objavljuje Regos možemo zaključiti da su se u prvi stup vratili osiguranici koji su u prosjeku **imali 101.000 kuna na računu u obveznom mirovinskom fondu**. To otprilike odgovara prosječnoj neto plaći od 3700 kuna. Njima se više **isplatilo vratiti u prvi stup**, iako treba naglasiti: dd tih 101.000 kuna, na doprinose koje su sami uplatili otpada oko 56.000 kuna, što ukazuje na to da je drugi stup ipak donio razliku.

S druge strane, kod onih 24 posto sredstava koja su otišla u isplatu mirovina iz drugog stupa, prosječna neto plaća je oko 7.600 kuna, a prosječno stanje uštedenih sredstava kreće se oko 237.000 kuna. Opet je zanimljivo naglasiti: oni su u prosjeku uplatili 131.000 kuna doprinosa, a prosječno stanje na računu u trenutku umirovljenja bilo je 237.000 kuna. To je razlika koju čine **prinosi ostvareni u drugom**

stupu, u nešto manje od 20 godina štednje. Pritom trebamo uzeti u obzir da će drugi stup svoj puni efekt pokazati ipak tek kod mlađih osiguranika, koji počnu štedjeti od samog ulaska u svijet rada – ističe Renata Gecan Milek u odgovoru na pitanje o dosadašnjim iskustvima s isplatom mirovina iz drugog stupa.

S 31. ožujka u isplati je bilo oko 5.190 mirovina iz drugog stupa

Dobar trenutak za izlatak na tržište

HRMOD – mirovinsko osiguravajuće društvo za isplatu mirovina iz drugog i trećeg stupa, čiji je osnivač **Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje**, počelo je s radom početkom siječnja 2021. godine, kao konkurencija jedinom društvu koje smo imali na tržištu do tada, **Raiffeisen mirovinskom osiguravajućem društvu**.

Renata Gecan Milek slaže se s tim da je riječ o dobrom trenutku za izlazak na tržište, jer dolazi vrijeme kad pomalo raste broj onih koji će ostvarivati pravo na isplatu mirovine iz drugog stupa, tako da će i bazen potencijalnih umirovljenika s vremenom rasti.

“Mirovinska reforma započela je 2002. godine. Generacija osiguranika rođenih od 1962. godine bila je obvezna ići u drugi stup i izdvajati 5 posto doprinosa na svoj osobni račun. Ta generacija odlazi u punu starosnu mirovinu 2027. Godine i tada se očekuje veći broj onih koji mogu izabrati kombiniranu mirovinu – kaže sugovornica. Raiffeisen MOD na tržištu je sad već dobrih 18 godina, no do početka 2019. godine gotovo da su se bavili samo isplatama mirovina iz trećeg stupa, kaže Gecan Milek.

“Tek s **mini-mirovinskom reformom iz 2018. godine**, koja je stupila na snagu u siječnju 2019. **kombinirana mirovina** postaje atraktivnija većem broju budućih umirovljenika. Ta reforma je, među ostalim, donijela pravo na dodatak na dio mirovine koji isplaćuje HZMO, i zapravo tek tada, po statistikama koje objavljuje Hanfa, broj korisnika obveznih mirovina počinje rasti. Do tada, bilo je tek 347 korisnika koji su imali ugovorenu isplatu obveznih mirovina, a već 2019. taj broj ‘skače’ na 1501 da bi 2020. već imali 4400 korisnika. I tako se 2021. godine pojavljujemo i mi, HRMOD, kao konkurencija na tržištu – priča Gecan Milek. Dodaje kako je HZMO bio potaknut na odluku o osnivanju HRMOD-a čestim primjedbama samih osiguranika, korisnika mirovina, koji su tražili mogućnost izbora, odnosno konkurenciju u sustavu isplate mirovina, pa je to bio i odgovor na zahtjeve tržišta.

Kako je postojeći mirovinski sustav mnogima pomalo kompliciran, jer način štednje određuje i koji ćete oblik mirovine moći ostvariti, s tim da to možemo promijeniti i vlastitom odlukom u trenutku sklapanja ugovora o mirovini, vrijedi još jednom osvijetliti tko i kako ostvaruje pravo na mirovinu.

Na primjedbu da se dok smo imali samo prvi stup sve unaprijed znalo, dok drugi stup umirovljenicima pomalo komplicira stvari, s obzirom na različite institucije koje su uključene u isplatu mirovine i razlike u formuli za njihov izračun, Renata Gecan Milek kaže kako se njoj čini da je drugi stup ipak donio bolja rješenja.

“Treba znati da 15 posto doprinosa koje osiguranik još uvijek uplaćuje u prvi stup odmah odlazi u *Državnu riznicu za isplatu mirovina* sadašnjih umirovljenika. To je **sustav generacijske solidarnosti**: Ja danas uplaćujem da bi današnji umirovljenici dobili svoje mirovine. Ti umirovljenici sada ovisi o meni, a kad ja jednog dana budem u mirovini, moja mirovina iz tog sustava ovisit će o budućim generacijama i doprinosima koje oni budu uplaćivali. Već kad to spomenemo, nad glavama se nadvije upitnik: Mladi nam odlaze, tko će uplaćivati doprinose jednog dana da bih imala adekvatnu mirovinu?”, kaže.

Aladrović: Drugi i treći stup imaju pozitivne učinke za osiguranike i hrvatsko gospodarstvo, ne mijenjamo ništa!

Formula izračuna mirovine ovisi o nizu parametara

Formula za izračun mirovine koju primjenjuje **HZMO** zato ovisi o nizu parametara: Prije svega o osobnim bodovima, odnosno o dobi osiguranika i stažu, pa se određuje ovisno o tome ide li netko u prijevremenu mirovinu s penalima, ili u punu starosnu bez penala, odnosno možda i nakon ostvarenih uvjeta, pa uz moguće poticaje.

“To je polazni faktor i ako idete u mirovinu sa 65 godina, on u toj formuli iznosi 1 (jedan), ako idete ranije može biti manji, odnosno umanjuje se za penale, a ako idete nakon ostvarenih uvjeta za mirovinu, uvećava se za odgovarajuće poticaje. Drugi važan parametar u formuli je vaš mirovinski staž. Na primjer, ako imate 40 godina staža, tada se polazni faktor množi s tom brojkom. U sve to uključuje se i plaća: Promatra se odnos između plaće osiguranika i prosječne plaće u Republici Hrvatskoj za isto razdoblje. Dakle, ako je vaša plaća kroz cijeli radni vijek odgovarala prosječnoj plaći na razini države, onda je to 1, no ako je bila u prosjeku dva puta veća, onda će na tom mjestu u formuli biti broj 2. Na kraju formule postoji i Aktualna vrijednost mirovine, faktor koji redovno objavljuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Njegova je vrijednost do početka kolovoza iznosila 69,81 kunu, pa kad sve to pomnožite, to će dati vašu mirovinu iz prvog stupa”, pojašnjava Renata Gecan Milek.

Pritom treba naglasiti: Kad izračunate iznos mirovine, na nju se za umirovljenike koji su štedjeli samo u prvom stupu dodaje i dodatak od 27 posto. Pravo na dodatak imaju svi umirovljenici, ali je iznos dodatka za one koji su štedjeli u kombiniranom sustavu za to vrijeme manji, odnosno iznosi 20 posto, dodaje sugovornica.

“Kad govorimo o kombiniranim mirovinama, formula za izračun mirovine koja vam pripada iz prvog stupa je slična, no kako u tom slučaju samo 75 posto doprinosa izdvajamo za prvi stup, tako ostvarujemo pravo na 75 posto mirovine i slijedom toga na 75 posto dodatka, dok ostatak mirovine primamo iz drugog stupa, na temelju onih 5 posto doprinosa koje smo ulagali u fond. S 31. ožujka u isplati je bilo oko 5190 mirovina iz drugog stupa, a očekivanja HRMOD-a od tržišta s početka poslovanja dosad su opravdana. Naše je očekivanje bilo da će svaki drugi osiguranik izabrati HRMOD i to se doista i događa, odnosno tržište se od početka godine tako i podijelilo”, ističe ravnateljica društva.

S novim sustavom pomalo se zakomplicirao postupak isplate mirovina, odnosno nije više dovoljno samo podnijeti zahtjev Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje te čekati rješenje i prvu isplatu s te adrese.

Tek s *mini-mirovinskom reformom iz 2018. godine*, koja je stupila na snagu u siječnju 2019. **kombinirana mirovina** postaje atraktivnija većem broju budućih umirovljenika.

Što sve umirovljenici moraju imati na umu

“Svi **umirovljenici**, pa i oni koji su štedjeli u novom sustavu **kreću od predaje zahtjeva za mirovinu HZMO-u**. Mogu ga predati putem e-sustava, ‘obične’ pošte ili osobno na šalteru HZMO-a. Tada HZMO provodi ‘magični’ postupak kompletiranja dokumentacije i za osiguranika koji je štedio i u drugom mirovinskom stupu **računa dvije opcije**:

- Prva opcija, kolika bi bila vaša mirovina da se vraćate u prvi stup, dakle kao da je svih 20 posto doprinosa od vaših plaća cijelo vrijeme išlo samo u prvi stup, te
- **druga opcija** tako da izračuna vašu osnovnu mirovinu za prvi stup, za vrijeme dok ste štedjeli u drugom.

HZMO te izračune šalje Regosu, koji će odmah od dva postojeća MOD-a na tržištu zatražiti izračun mirovine na temelju iznosa sredstava koje osiguranik u tom trenutku ima na računu.

MOD-ovi također trebaju pripremiti dva izračuna: tako da se izračuna iznos mirovine s i bez jednokratne isplate 15 posto sredstava. Oni te izračune šalju Regosu, koji ih, s izračunima iz HZMO-a, šalje na adresu osiguranika i on nakon toga treba izabrati model mirovine koja će mu se isplaćivati – pojašnjava Renata Gecan Milek.

Kad stigne obavijest od Regosa, često se događa da građani ne prepoznaju instituciju, odnosno začude se tome da im Regos nešto šalje, a kad i otvore poštu, nerijetko im nije do kraja jasno što se dalje od njih očekuje.

“Važno je naglasiti da u tom trenutku moramo birati između povratka u prvi stup, odnosno toga da primamo mirovinu samo iz prvog stupa kao da nikad nismo štedjeli u drugom, ili kombiniranu mirovinu. Dakle, **Regos** vas zapravo obavještava o tome kolika bi bila vaša mirovina samo iz prvog stupa, u odnosu na mirovinu iz kombiniranog sustava. To je vrlo jednostavno zaključiti iz izračuna koje dobijete, pa odluku nije teško donijeti – kaže Gecan Milek. Kad ju donesete, to treba prijaviti Regosu i tad se pokreće isplata mirovine.

>>Znate li kad ostvarujete prvi uvjet za mirovinu?

Izbor između dvije opcije

– Ako smo izabrali samo mirovinu iz prvog stupa, HZMO će ju izračunati i poslati nam rješenje te započeti s isplatom. S druge strane, oni koji su izabrali kombiniranu mirovinu moraju još izabrati i MOD koje će im isplaćivati tu mirovinu, što se također prijavljuje Regosu. Regos će o tome obavijestiti izabrani MOD i pokrenuti postupak isplate uštedjenih sredstava iz fonda u MOD. Tada MOD računa mirovinu na temelju konkretnog iznosa koji je prebačen s osiguranikovog računa i može se pokrenuti postupak sklapanja ugovora o mirovini – pojašnjava Renata Gecan Milek.

Na žalost, u praksi je ponekad potrebno nešto više vremena da se kompletiraju podaci o stažu u HZMO-u, posebno ako je riječ o ljudima koji su radili u inozemstvu. Osim toga, zakonom je propisano da nakon izbora MOD-a mora proteći rok od 15 dana za slučaj da se predomislimo i odlučimo promijeniti MOD, pa to dodatno može produljiti postupak ostvarivanja prava na mirovinu, pa već postoje inicijative oko toga da se ti rokovi skrate, odnosno sam postupak pojednostavi, dodaje sugovornica.

“Kad sredstva dođu k nama, mi možemo osigurati potpisivanje ugovora u roku od jednog dana i prva isplata kreće već od idućeg mjeseca – ističe.

Inače, u drugom stupu možemo ostvariti pravo na starosnu, prijevremenu starosnu, invalidsku ili obiteljsku mirovinu i to se utvrđuje rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. U trenutku ugovaranja mirovine u MOD-u potom možete izabrati različite oblike isplate.

“**Mirovina** može biti **pojedinačna**, pa će ju primati samo umirovljenik koji ju je ostvario, ili **zajednička**, tako da ju umirovljenik prima doživotno, a nakon što on umre, partner nastavlja primati istu mirovinu doživotno. U oba slučaja možete ugovoriti i mirovinu sa zajamčenim razdobljem. Zvuči apstraktno, no to se odnosi na mogućnost da imenujete nasljednike koji će imati pravo na isplatu ako i umirovljenik i partner odu prerano.

Naša konkurencija ugovara to na rok od 5 do 20 godina, mi i do 30 godina. To znači sljedeće: Ako ste primali mirovinu kod koje je zajamčeni rok 25 godina, a umirovljenik umre nakon 5 godina od početka primanja mirovine, osoba koju je imenovao kao nasljednika idućih 20 godina može primati tu mirovinu – pojašnjava Gecan Milek. Dodaje kako je pojedinačna mirovina uvijek je najpovoljnija za umirovljenika.

– Svi drugi oblici mirovine su kao kad dodajete dodatno opremu u novi automobil: Tad se kod izračuna mirovine ne gleda više samo vaša dob, nego i dob partnera – pojašnjava sugovornica. No, dodaje kako su neki od tih oblika u određenim situacijama obavezni i po zakonu. Na primjer, ako partner nema nikakvih primanja i nije zaposlen, tada moramo ugovoriti **pojedinačnu mirovinu**, uz to da ga imenujemo kao nasljednika, ili zajedničku doživotnu mirovinu. S druge strane, ako želimo ugovoriti pojedinačnu mirovinu, partner nam mora potpisati da je suglasan s tim čak i ako je zaposlen. Ljudi se znaju začuditi tome, no riječ je zapravo o zaštiti članova obitelji umirovljenika.

>>Otprilike nakon 19 godina umirovljeniku će biti isplaćeno sve što je uplatio u MOD

Razmišljaju li mladi o štednji za mirovinu

Često se govori o tome da **drugi mirovinski stup** za mnoge neće biti dovoljan, te da bi trebalo štedjeti dodatno. To se posebno odnosi na mlade, a upravo je njih najteže potaknuti na štednju za mirovinu, kaže Renata Gecan Milek, govoreći o projektu **financijske pismenosti** koji i u HRMOD-u provode.

– Većini mladih je mirovina nešto predaleko, ne razmišljaju o njoj. No, kad ih pitate kako bi voljeli živjeti i kako se vide u poznijim godinama, te kakav životni standard očekuju, mnogi spominju putovanja, koncerte, žele se baviti sportom... Tad ih pitamo što misle koliko

će im novca za sve to trebati i većina kaže oko 7.000 ili 8.000 kuna. Nemalo se iznenade kad im pokažemo računicu prema kojoj će imati mirovinu od 3.000 ili 4.000 kuna i tek tad su spremni razmišljati o mogućim oblicima štednje za mirovinu – kaže sugovornica.

Dodaje kako se mnogi mladi ljudi iznenade kad im kažete da mogu štedjeti u **trećem mirovinskom stupu**, gdje na sve uplate do 5.000 kuna godišnje, ili 417 kuna mjesečno, mogu ostvariti 15 posto poticaja od države.

“A računica pokazuje sljedeće: Počne li netko štedjeti s 25 godina, najbolje je krenuti s tih 417 kuna, kako biste iskoristili maksimalne državne poticaje od 750 kuna godišnje. U razdobljima kad financijski stojite lošije uplate možete malo smanjiti, kad se situacija popravi možete ih povećati. Ako budete ustrajni, **tijekom 40 godina uplatit ćete oko 200.000 kuna**. Država će vam dodati **30.000 kuna poticaja** i uz prosječan godišnji prinos od 2,5 posto – što je vrlo konzervativno – **možete računati na 392.000 kuna**. A to daje oko 2200 kuna dodatne mirovine na rok isplate od 15 godina, što nije zanemarivo, i uz prihode iz prvog i drugog stupa može biti pristojan iznos – pojašnjava sugovornica.

Dodaje kako je jako važno imati na umu da ne možemo početi razmišljati o mirovini tek nekoliko godina prije ostvarenja uvjeta, te da moramo osvijestiti mlade o tome da odgovornost za standard kakav želimo u starijoj dobi nije na državi, nego na nama samima. Renata Gecan Milek podsjeća kako su Regos i HZMO zajednički osnovali **Mirovinske informativne centre** u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku, gdje građani mogu dobiti sve dodatne informacije o mirovinama iz prvog stupa, te štednji i isplati mirovina iz drugog. Tu se mogu predati u zahtjevi za mirovine te dobiti detaljne upute i pomoć oko onoga što moraju riješiti da bi ostvarili svoja prava.

Renata Gecan Milek, ravnateljica HRMOD-a

Autorica Marijana Matković, novinarka-urednica serijala tekstova u projektu Moja mirovina | 9. listopada 2021.

Projekt izrade i objavljivanja serijala tekstova pod naslovom **Moja mirovina** financijski je podržala Agencija za elektroničke medije, kroz projekt Poticanja novinarske izvrsnosti

---

Tockanai.hr koristi kolačiće (Cookies). Daljnjom uporabom web stranice, slažete se sa korištenjem kolačića. [Saznaj više](#)

